

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. M.**, zastoupeného JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2008, č. j. OAM-555/LE-BE03-BE03-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2009, č. j. 46 Az 117/2008 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené advokátce stěžovatele JUDr. Aleně Lněničkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 11. 2008, č. j. OAM-555/LE-BE03-BE03-2008. Rozhodnutím správního orgánu byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud se s tímto posouzením žádosti ztotožnil. Vzal za prokázané, že stěžovatel podal svoji žádost s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žádost mohl vzhledem k délce svého pobytu na území České republiky podat dříve. Tvrzení stěžovatele o tom, že by mu mohla hrozit újma na životě poté, co se do vlasti vrátí po 9 letech pobytu v cizině, a že jej vyhledají členové strany UNA - UNSO a mohou mu ublížit, se jeví jako nepravděpodobné. Sám stěžovatel uvedl, že v České republice jej z této strany nikdo nevyhledával, natož aby mu někdo vyhrožoval.

Stěžovatel napadl rozsudek Krajského soudu v Praze včas podanou kasační stížností z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel prokázal, že má důvodné obavy, že v případě vrácení do vlasti mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající především ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Podle jeho názoru soud tuto skutečnost v předcházejícím řízení

nesprávně posoudil, když důvody pro udělení mezinárodní ochrany neshledal a naopak uvedl, že žádost žalobce je zjevně nedůvodná ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatel má za to, že rozhodně nebylo prokázáno, že by žádost o udělení mezinárodní ochrany podal proto, že by se chtěl vyhnout hrozícímu vyhoštění. Ve správním řízení i při jednání před soudem podrobně vysvětlil, že měl na Ukrajině problémy, které souvisejí s politickou situací v této zemi. Byl členem strany UNA – UNSO, kterou charakterizoval jako nacionalistickou stranu, ze které není snadné vystoupit. Když stěžovatel z této strany odešel, bylo mu opakovaně vyhrožováno, mimo jiné i zmrzačením, a v období těchto výhrůžek, přestože změnil místo pobytu, byl sražen autem a v důsledku zranění byl dlouhodobě hospitalizován. Je přesvědčen, že toto zranění souviselo s výhrůžkami v důsledku jeho odchodu ze strany. Stěžovatel dále uvedl, že v České republice žije již 5 let s družkou a jejím synem. Správní orgán nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu. Nepostupoval tak, aby zjištěn skutečný stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel má za to, že správní orgán si měl jednak ověřit jeho tvrzení ohledně politické strany UNA – UNSO a jejího působení na Ukrajině, a jednak skutečnosti týkající se společného soužití stěžovatele s jeho družkou a synem v České republice. Skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, neboť správní orgán si nikterak tvrzení stěžovatele neověřil a pouze konstatoval, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je pouze účelové s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Stěžovatel má za to, že podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti žalobce musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Vzhledem k tomu, že napadený rozsudek byl krajským soudem vynesen dne 7. 4. 2009, tedy po účinnosti novely azylového zákona č. 350/2005 Sb., zkoumal Nejvyšší správní soud nejprve otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost oprít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvod přijatelnosti uplatněný stěžovatelem v podané kasační stížnosti nesplňuje výše uvedená kritéria. Posouzením žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané až ve chvíli, kdy stěžovateli hrozí vyhoštění, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, www.nssoud.cz. Zde dospěl k závěru, že v takovém případě existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová. Žadatel však může prokázat nejen, že žádost nemohl podat dříve, ale (nezávisle na tom, že ji mohl podat dříve) rovněž, že ji nepodal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. V tomto případě leží důkazní břemeno výhradně na žadateli.

Jakýkoliv jiný závěr by učinil § 16 odst. 2 zákona o azylu (a ostatně celý institut zjevně nedůvodných žádostí) zbytečný, neboť by mezi posuzováním standardních a zjevně nedůvodných žádostí o mezinárodní ochranu nebyl žádný rozdíl. Pokud žadatel přesvědčivě prokáže, že mu hrozí v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy, je žalovaný povinen se zabývat i jeho tvrzeními podle § 12 a § 14a zákona o azylu, a případně azyl či doplňkovou ochranu udělit.

V projednávaném případě stěžovatel ve správním řízení neprokázal ani netvrdil, že mu bylo vyhrožováno politickou stranou jako celkem či pouze jejími jednotlivými členy z důvodu změny jeho politických názorů v souvislosti s vystoupením z této strany. Z vyjádření stěžovatele v rámci správního řízení i v žalobě vyplývá, že se jednalo o vyhrožování ze strany soukromých osob kvůli zaplacení peněz. Posouzením, zda takové skutečnosti uvedené žadatelem svědčí o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu, se již Nejvyšší správní soud v obdobném případě zabýval např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003 - 65, www.nssoud.cz. Otázkou prokázání hrozícího nebezpečí vážné újmy ze strany nestátních subjektů se pak Nejvyšší správní soud podrobně zabýval např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, www.nssoud.cz.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost žalobce podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2400 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. září 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu